

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	Wydanie: IV Data wydania: 25. 05. 06. Strona / stron 1/6
Nazwa:	NR 229/1	

01. Identyfikacja preparatu.**Identyfikacja producenta, importera lub dystrybutora****Identyfikacja preparatu:**

Nazwa handlowa: **NR 229/1**
Numer artykułu: 88710208
Zastosowanie : Fiksatywa na bazie alkoholu.

Identyfikacja importera i dystrybutora:

Producent / dostawca: Informacja dostępna u importera
Importer: K+L Biuro Handlowe Polska Sp. z o.o.
Dystrybutor: 92-517 Łódź
 ul. Manewrowa 7
 e-mail: biuro@kplusl.com.pl
 Dział Techniczny
 Pan Mariusz Staniek
 tel. 042 649 22 12
 fax 042 649 22 13

02. Skład i informacja o składnikach.

Charakterystyka chemiczna.

Opis:

Farba na bazie alkoholi . Mieszanina nie zaklasyfikowanych jako niebezpieczne substancji z rozpuszczalnikami.

Składniki niebezpieczne:

Nazwa chemiczna	% wagowy	Nr CAS	Nr WE	Symbole ostrzegawcze	Symbole zagrożenia R
1,2,4 trimetylobenzen	1 - 5	95-63-6	202-436-9	Xn Xi N	R 10 R 20 R 36/37/38 R 51-53

Znaczenie symboli ostrzegawczych: Xn – substancja szkodliwa, Xi – substancja drażniąca , N – substancja niebezpieczna dla środowiska.

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia R : R 10 – substancja łatwo palna, R 20 – działa szkodliwie przez drogi oddechowe, R 36/37/38 – działa drażniąco na oczy, drogo oddechowe i skórę, R 51/53 działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

03. Identyfikacja zagrożeń**Klasyfikacja produktu :****R 52/53****Produkt niebezpieczny dla środowiska.****Zagrożenie dla zdrowia:**

Produkt nie stwarza zagrożenia dla zdrowia człowieka..

Zagrożenie pożarowe:

Produkt palny

Pary produktu z powietrzem tworzą mieszaniny wybuchowe w szerokim zakresie stężeń. Są cięższe od powietrza i gromadzić się będą w zagłębieniach terenu i dolnych partiach pomieszczeń produkcyjnych.

Zagrożenie dla środowiska :

R 52/53 – działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

System klasyfikowania

Klasyfikacji produktu dokonano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowie Z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych. Klasyfikacja odpowiada aktualnej liście EG, jest jednakże uzupełniona przez dane pochodzące z literatury fachowej i od producenta.

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	Wydanie: IV Data wydania: 25. 05. 06. Strona / stron 2/6
Nazwa:	NR 229/1	

04. Pierwsza pomoc.**Wskazówki ogólne:**

W przypadku zatrucia lub podejrzenia o zatrucie zapewnić poszkodowanemu pomoc lekarską.

Zatrucie inhalacyjne:

Poszkodowanego przytomnego wyprowadzić, nieprzytomnego wynieść z miejsca narażenia na świeże powietrze, zapewnić spokój, chronić przed utratą ciepła.

Przytomnego ułożyć w pozycji półsiedzącej, nieprzytomnego ułożyć w pozycji bocznej ustalonej. Oczyszczyć nos i jamę ustną z wydzielin, usunąć z niej ciała obce.

W przypadku zaburzenia w oddychaniu podawać tlen, w przypadku braku oddechu stosować sztuczne oddychanie np. za pomocą aparatu AMBU.

Zatrucie doustne:

Natychmiast po połknięciu, osobie przytomnej, podać do wypicia 200 ml płynnej parafiny. **Nie prowokować wymiotów. Nie podawać mleka, tłuszczów, alkoholu.** W przypadku samoistnych wymiotów nie dopuścić do aspiracji wymiocin do dróg oddechowych.

Skażenie oczu :

Skażone oczy natychmiast płukać ciągłym strumieniem czystej wody przez co najmniej 15 minut. Podczas płukania trzymać powieki szeroko rozwarte i poruszać gałką oczną. Zapewnić konsultację lekarza okulisty.

Skażenie skóry :

Zdjąć skażone ubranie. Skażoną skórę przemyć starannie wodą z mydłem. Jeśli podrażnienie nie ustąpi-skonsultować się z lekarzem.

05. Postępowanie w przypadku pożaru.

Produkt palny. Tworzy mieszaniny wybuchowe z powietrzem w szerokim zakresie stężeń. Pary są cięższe od powietrza i gromadzą się przy powierzchni ziemi lub w dolnych partiach pomieszczeń roboczych.

Zlecenia ogólne:

Zawiadomić otoczenie o pożarze, usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii; w razie potrzeby wezwać ekipy ratownicze.

Środki gaśnicze:

Ditlenek węgla(gaśnica śniegowa) gaśnica proszkowa, piasek. Większy pożar należy zagaścić strumieniem piany odpornej na alkohol.

Szczególne wyposażenie ochronne:

Wyłączyć urządzenia elektryczne (niebezpieczeństwo iskrzenia). Osoby biorące udział w gaszeniu pożaru powinny być przeszkolone, wyposażone w odzież ochronną i w przypadku dużych pożarów w aparaty izolujące drogi oddechowe

Zalecenia szczególne:

Nie dopuścić do przedostania się ścieków po gaszeniu pożaru do kanalizacji i zbiorników wodnych .

Produkty spalania : Tlenek i ditlenek węgla.

06. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska.**Zalecenia ogólne:**

Zawiadomić otoczenie o awarii; usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii.

Środki ochrony pracownika biorącego udział w usuwaniu awarii:

Rękawice ochronne, odzież ochronna wykonana z materiałów odpornych na działanie rozpuszczalników organicznych.

Środki ochrony środowiska:

Zanieczyszczone miejsce zmyć dużą ilością wody. Nie dopuścić do przedostania się do kanalizacji/ wód powierzchniowych i wód gruntowych.

Postępowanie podczas oczyszczania –usuwania

- Usunąć źródła zapłonu (ugasić otwarty ogień, ogłosić zakaz palenia tytoniu i używania iskrzących narzędzi).
- Zabezpieczyć studzienki ściekowe. - Unikać bezpośredniego kontaktu z produktem.
- Pary rozcieńczyć rozproszonymi prądami wody. - Uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu ochronnym.
- Uwolniony produkt zebrać przy pomocy niepalnego materiału absorbującego płyny (piasek, ziemia okrzemkowa, uniwersalny absorbent).
- Zebrany odpad zabezpieczyć w zamkniętym pojemniku na odpady .
- Unieszkodliwić zgodnie z obowiązującymi przepisami.

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	Wydanie: IV Data wydania: 25. 05. 06. Strona / stron 3/6
Nazwa:	NR 229/1	

07. Postępowanie z preparatem i jego magazynowanie.

Podczas stosowania i przechowywania produktu przestrzegać obowiązujące przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy.

Postępowanie:Wskazówki do bezpiecznego postępowania:

Przy fachowym postępowaniu nie są potrzebne szczególne zabiegi.

Podczas stosowania nie jeść, nie pić i nie palić tytoniu.

Unikać bezpośredniego kontaktu z produktem.

Unikać wdychania par.

Przestrzegać zasad higieny osobistej.

Stosować środki ochrony indywidualnej .

Pracować w dobrze wentylowanym pomieszczeniu

Nie używać iskrzących narzędzi.

Unikać działania na produkt otwartego ognia i wysokiej temperatury.

Wskazówki odnośnie zabezpieczenia przed pożarem i eksplozją:

Przechowywać pojemniki szczelnie zamknięte.

Chronić przed gorącem, iskrzeniem i otwartym ogniem.

Składowanie:Wymagania dotyczące pomieszczeń magazynowych i pojemników:

Produkt przechowywać w oryginalnych, właściwie oznakowanych , szczelnie zamkniętych opakowaniach w magazynach przystosowanych do przechowywania produktów łatwo palnych, ognioodpornych, z mechaniczną wentylacją i instalacją elektryczną w wykonaniu przeciwybuchowym, podłogą z wykładziną elektroprzewodzącą, bez ogrzewania..

Wskazówki odnośnie wspólnego magazynowania.

Przechowywanie w magazynie ogólnym chemicznym, łącznie z innymi materiałami tej samej klasy.

08. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej.

Zalecenia w zakresie środków technicznych: niezbędna wentylacja miejscowa wywiewna , usuwająca pary z miejsc ich emisji, oraz wentylacja ogólna z pomieszczenia. Otwory odsysające wentylacji miejscowej przy płaszczyźnie roboczej lub poniżej. Wywiewniki wentylacji ogólnej w górnej części pomieszczenia oraz przy podłodze. Instalacje wentylacyjne muszą odpowiadać warunkom ustalonym ze względu na niebezpieczeństwo pożaru lub wybuchu..

Kontrola narażenia:

Trimetylobenzen (mieszanina izomerów:1,2,3-,1,2,4-, i 1,3,5-)

Najwyższe dopuszczalne stężenie: 100mg/m³

Najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe : 170mg/m³

Metodyka oznaczania w powietrzu na stanowisku pracy : PN -Z-04016-4: 1998.

Osobiste wyposażenie ochronne:

Ochrona dróg oddechowych – podczas stosowania produktu zgodnie z przeznaczeniem nie jest wymagana . Nie rozpylać, nie wdychać oparów.

Ochrona skóry : podczas stosowania produktu zgodnie z przeznaczeniem - nie jest wymagana.

Ochrona rąk : podczas kontaktu z produktem stosować rękawice ochronne wykonane z materiałów odpornych na działanie składników produktu (np. powlekane neoprenem) .

Ochrona oczu : podczas stosowania produktu zgodnie z przeznaczeniem nie jest wymagana . Podczas przelewania stosować okulary ochronne.

Wymagania dotyczące środków ochrony indywidualnej:

Gdy stężenia niebezpiecznych substancji są ustalone znane doboru środka ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występujących na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji, oraz czynności wykonywanych przez pracownika.

W sytuacjach awaryjnych , jeżeli stężenie poszczególnych związków na stanowisku pracy nie jest znane , stosować środki ochrony indywidualnej o najwyższej zalecanej klasie ochrony: odzież wykonaną z materiału powlekanego układem materiałów vitol/butyl, rękawice ochronne wykonane z vitolu, obuwiu ochronnego całotworzywowe na spodach z neoprenu, gogle chroniące przed kroplami cieczy (w przypadku skompletowania z półmaską).

Sprzęt ochronny dróg oddechowych : półmaska skompletowana z pochłaniaczem A (do · 20 NDS),
maska skompletowana z pochłaniaczem A (do · 100 NDS).

Klasę pochłaniacz należy dobierać w zależności od stężeń objętościowych wszystkich występujących związków:
- do 0,1 % objętościowego - A 1,

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	Wydanie: IV Data wydania: 25. 05. 06. Strona / stron 4/6
Nazwa:	NR 229/1	

- od 0,1 do 0,5 % objętościowego - A 2,
- od 0,5 do 1% objętościowego – A 3.

W razie niedoboru tlenu (stężenia poniżej 17 %) lub gdy sumaryczne stężenie przekracza 1% objętościowy stosować autonomiczny lub stacjonarny sprzęt izolujący .

W atmosferze zagrożenia wybuchem stosować odzież ochronną , rękawice i obuwie w wersji antyelektrostatycznej.

Ogólne środki ochronne i higieniczne:

Należy przestrzegać zwyczajne środki ostrożności jak przy obchodzeniu się z chemikaliami.

Przestrzegać podstawowych zasad higieny: nie jeść, nie pić na stanowisku pracy, każdorazowo po zakończeniu pracy myć ręce wodą z mydłem, nie używać zanieczyszczonej odzieży ochronnej. Każdą ilość rozlanego środka natychmiast usunąć.

09. Właściwości fizykochemiczne.

<u>Forma</u> :	Płyn
<u>Kolor</u> :	Bezbarwny
<u>Zapach:</u>	Bezwonny.
<u>pH wartość:</u>	nie ma zastosowania
<u>Temperatura topnienia:</u>	Brak danych
<u>Temperatura wrzenia</u> 1013hPa:	70°C
<u>Temperatura zapłonu oparów:</u>	160°C
<u>Temperatura palenia się:</u>	300°C
<u>Granice wybuchowości :</u>	
Dolna :	0,8 % objętościowy
Górna :	8,4 % objętościowych
<u>Ciśnienie pary:</u> w 50° C	30hPa
<u>Gęstość:</u> w 20°C	0,9 g/cm ³
<u>Rozpuszczalność w wodzie</u> w 20°C	Brak danych
<u>Lepkość :</u>	600-700mPa·s

10. Stabilność i reaktywność.

Produkt stabilny w opisanych warunkach magazynowania i stosowania,

Rozkład termiczny / spalanie Dym zawiera tlenki węgla , głównie ditlenek węgla.

Niebezpieczne reakcje: Nie są znane..

Niebezpieczne produkty rozkładu: Nie znane są żadne niebezpieczne produkty rozkładu.

Unikać działania na produkt otwartego ognia i wysokich temperatur. Unikać przegrzania.

11. Informacje toksykologiczne

Oddziaływanie produktu na organizm człowieka zależy od oddziaływania na organizm poszczególnych składników produktu, ich stężeń oraz wzajemnego oddziaływania na siebie poszczególnych związków (interakcji).

1,2,4 trimetylobenzen :

Toksyczność ostra:

LD50 –(szczur doustnie) – 5000mg/kg.

LC50 (szczur inhalacja)-18000mg/m³/4 godziny

Działanie toksyczne i inne szkodliwe na ustrój człowieka:

Substancja działająca drażniąco oraz słabo narkotycznie.

Drogi wchłaniania : drogi oddechowe, skóra i przewód pokarmowy.

Objawy zatrucia ostrego:

Narażenie w postaci par : powoduje łzawienie oczu, zaczerwienienie spojówek i kaszel oraz podrażnienie dróg oddechowych. W dużych stężeniach może wywołać ból i zawroty głowy, mdłości, wymioty i senność. Może nastąpić skurcz oskrzeli, w następstwie zatrucia ostrego może nastąpić zapalenie oskrzeli lub zapalenie płuc.

Skażenie skóry: ciekłą substancją powoduje miejscowe zaczerwienienie.

Skażenie oczu - ciekłą substancją może wywołać ból i łzawienie oczu, zaczerwienienie spojówek.

Spożycie : wywołuje mdłości ,wymioty ból brzucha oraz objawy jak przy zatruciu inhalacyjnym.

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	Wydanie: IV Data wydania: 25. 05. 06. Strona / stron 5/6
Nazwa:	NR 229/1	

Objawy zatrucia przewlekłego :przewlekły lub powtarzający się kontakt ze skórą może wywołać jej wysuszenie i stany zapalne, powtarzające się narażenie inhalacyjne może wywołać przewlekłe zapalenie oskrzeli.

Zgodnie z naszymi doświadczeniami i posiadanymi przez nas informacjami, przy prawidłowym i zgodnym z przeznaczeniem użytkowaniu produktu nie powoduje on żadnych skutków szkodliwych dla zdrowia.

12. Informacje ekologiczne.

Uwagi ogólne:

Oddziaływanie produktu na środowisko naturalne zależy od oddziaływania na środowisko poszczególnych jego składników oraz od ich stężeń.

1,2,4 trimetylobenzen

Substancje niebezpieczne dla środowiska, działają toksycznie na organizmy wodne, mogą powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

Oddziaływanie na organizmy wodne roślinne i zwierzęce – brak danych ilościowych.

Dla całego produktu:

Nie rozcieńczony lub w większych ilościach nie może być odprowadzany do kanalizacji, wód powierzchniowych, wód gruntowych.

13. Postępowanie z odpadami.

Niszczenie produktu:

Zalecenia:

Nie usuwać do kanalizacji . Rozważyć możliwość wykorzystania. W przypadku gdy nie jest to możliwe unieszkodliwić zgodnie z obowiązującymi przepisami, po uzgodnieniu z właściwym terenowo Wydziałem Ochrony Środowiska.

Kod odpadów: 08 03 12- odpady farb drukarskich zawierające substancje niebezpieczne.

Zanieczyszczone opakowania:

Zalecenia:

Odpady opakowaniowe przeznaczyć do odzysku (recyklingu) lub do unieszkodliwienia zgodnie z obowiązującymi przepisami. Opróżnione opakowania , po ich oczyszczeniu, mogą być ponownie wykorzystywane.

Zalecane środki czyszczące:

Woda, również z dodatkiem środków czyszczących.

14. Informacje o transporcie.

Transport lądowy ADR/RID i GGVS/GGVE: (międzynarodowe/ krajowe).

ADR/RID

Produkt nie jest klasyfikowany jako niebezpieczny w transporcie.

15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

Klasyfikacja produktu :

Produkt zaklasyfikowany jest jako: palny oraz niebezpieczny dla środowiska R 52/53

Oznakowanie opakowań wynikające z klasyfikacji produktu:

Zawiera węglowodory aromatyczne (trimetylobenzen w stężeniu do 5%)

Znaki i symbole ostrzegawcze:

Nie są wymagane

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia (R)

R 52/53 – działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

Zwroty okraślające warunki bezpiecznego stosowania (S) :

S 2 – chronić przed dziećmi.

S 16 – nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu,

S 20/21 - nie jeść i nie pić oraz nie palić tytoniu podczas stosowania produktu.

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	Wydanie: IV Data wydania: 25. 05. 06. Strona / stron 6/6
Nazwa:	NR 229/1	

S 61 – unikać zrzutów do środowiska. Postępować zgodnie z instrukcją lub kartą charakterystyki.

Produkt jest sklasyfikowany i oznakowany zgodnie z:

- Z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 171., poz. 1666 z późniejszymi zmianami), rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1679 z późniejszymi zmianami) oraz Dyrektywami UE Nr 67/548 EEC oraz 88/379/EEC .

Pozostałe obowiązujące przepisy prawne:

- Ustawą z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych z (Dz. U. Nr 11, poz. 84 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002 r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. Nr 140, poz. 1171z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. Nr 201, poz. 1674),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (jednolity tekst Dz. U. Nr 169, poz. 1650 z 2003 r.).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 92, poz. 460 oraz Dz. U. Nr 102, poz. 507 z 1995 r.).
- Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1671).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628, Dz. U. Nr 100, poz. 1085 z 2001r. Dz. U. Nr 41, poz. 365, Dz. U. Nr 113, poz. 984, Dz. U. Nr 199, poz. 1671 z 2002 r. oraz Dz. U. Nr 7, poz. 78 z 2003 r.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
- Ustawa z dnia 11maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz. 638).

16. Inne informacje.

Kartę charakterystyki opracowano w oparciu o kartę charakterystyki dostarczoną przez producenta.

Dane opierają się na obecnym poziomie naszej wiedzy, nie stanowią jednak żadnych zapewnień o właściwościach produktu i nie powodują zobowiązań prawnych.

Za właściwe stosowanie substancji odpowiedzialny jest użytkownik. Wszystkie preparaty mogą powodować nie poznane jeszcze zagrożenia dla zdrowia. Chociaż pewne zagrożenia są opisane w tym dokumencie, nie ma gwarancji, że nie istnieją żadne inne.

W edycji IV zmian dokonano w punktach : 1, 3, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15.

Oświadczenie producenta na podstawie certyfikatu:

Oświadczamy, że produkty wyprodukowane zostały zgodnie z obecnym stanem techniki przy zachowaniu obowiązujących przepisów o ochronie środowiska.

Niebezpieczne substancje składowane zadeklarowane są zgodnie z rozporządzeniem o substancjach niebezpiecznych i z wytycznymi wspólnoty europejskiej EEC:91/155-2001/58-1999/45-2001/59-2001/60 EWG z późniejszymi zmianami.

Przy zastosowaniu zgodnym z przeznaczeniem i informacjami technicznymi wyklucza się możliwość toksycznego oddziaływania.

Potwierdzamy, że dostarczone produkty poddawane są kontroli jakości i odpowiadają jej wymaganiom.

Uwaga: *Użytkownik ponosi odpowiedzialność za podjęcie wszelkich kroków mających na celu spełnienie wymogów prawa krajowego. Informacje zawarte w powyższej karcie stanowią opis wymogów bezpieczeństwa użytkowania substancji. Użytkownik ponosi całkowitą odpowiedzialność za określenie przydatności produktu do konkretnych celów. Zawarte w niniejszej karcie dane nie stanowią oceny bezpieczeństwa miejsca pracy użytkownika. Karta charakterystyki nie może być traktowana jako gwarancja właściwości substancji.*

Karta charakterystyki została sporządzona i wystawiona przez:

K+L Biuro Handlowe Polska Sp. z o.o.